
Van: Rekenkamer Katwijk
Aan: Vereniging van Rekenkamers
Datum: Maandag 2 februari 2026
Betreft: Offerteverzoek onderzoek Kunstmatige Intelligentie

Offerteverzoek onderzoek fysieke infrastructuur

Onderzoeksonderwerp: Kunstmatige Intelligentie (AI)

Aanleiding

De inzet van algoritmen en (generatieve) AI¹ binnen gemeenten ontwikkelt zich snel en raakt publieke waarden zoals transparantie, privacy, non-discriminatie en menselijke maat.

Ook de Gemeente Katwijk zet eerste stappen.

Scope en afbakening

Het onderzoek heeft een verkennend en agenderend karakter. Het is nadrukkelijk geen audit en toets op goed of fout, geen diepgaande effectmeting van AI-toepassingen.

Het onderzoek is bedoeld om inzicht te geven, risico's te duiden en richting te bieden aan de gemeenteraad en het college van BW.

Het onderzoek sluit daarmee aan bij de schaal, volwassenheid en ontwikkelfase van Katwijk, en is kleiner en praktischer van opzet dan andere AI-onderzoeken zoals bijvoorbeeld is uitgevoerd door de Rekenkamer Enschede.²

Het onderzoek richt zich primair op inzicht en inrichting, niet op uitkomsten van AI-beslissingen. De beoordeling van technische werkzaamheid of algoritmische nauwkeurigheid in termen van individuele AI-output is eveneens niet aan de orde.

De duiding van onderzoeksresultaten kan plaatsvinden op basis van open normen, bestaande normenkaders en/of relevante landelijke en Europese kaders en richtlijnen (zoals de AI Act). De Rekenkamer ziet graag dat de onderzoekers in het voorstel toelichten of, en zo ja welk, beoordelingskader wordt gehanteerd en waarom dit passend is bij de verkennende aard en de schaal van het onderzoek. Deze duiding zal naar verwachting niet kwalificerend zijn maar bedoeld om de mate van voorbereiding en bewustzijn te duiden.

Doelstelling onderzoek

Het onderzoek richt zich op de beantwoording van de volgende hoofdvraag:

¹ Onder algoritmen en AI wordt in dit onderzoek verstaan: regelgebaseerde beslisregels, datagedreven modellen en (generatieve) AI-toepassingen, inclusief AI-functionaliteiten die via leveranciers worden afgenomen.

² Rekenkamer Enschede (2025). Rekenkameronderzoek Algoritmen en AI.

“Op welke wijze heeft de gemeente Katwijk zicht op het (huidige en beoogde) gebruik van algoritmen en AI, en hoe is de voorbereiding op een verantwoorde inzet daarvan organisatorisch en bestuurlijk ingericht?”

Om de hoofdvraag te beantwoorden zijn de volgende voorlopige deelvragen opgesteld³:

1. *Welke algoritmen en AI-toepassingen zijn er (in gebruik, pilot of verkenning)?*
2. *Waar worden AI-functionaliteiten via leveranciers ingezet ('onder de motorkap')?*
3. *Wie is waarvoor verantwoordelijk (bestuurlijk, management, uitvoering)?*
4. *Hoe is besluitvorming over inzet, pilots en opschaling georganiseerd?*
5. *Welke beleidskaders, richtlijnen en principes zijn vastgesteld of in voorbereiding?*
6. *Hoe wordt omgegaan met privacy, transparantie, menselijke controle en ethiek?*
7. *Hoe bereidt Katwijk zich voor op toekomstige AI-toepassingen met mogelijke impact op inwoners?*
8. *Hoe sluit dit aan bij wetgeving (EU AI Act), landelijke handreikingen en het algoritmeregister?*

Wij nodigen onderzoekers uit om in hun voorstel suggesties te doen voor herformulering, aanscherping of (indien relevant) alternatieve vraagstellingen, mits deze bijdragen aan het verkennende en agenderende karakter van het onderzoek en aansluiten bij de bestuurlijke context van de gemeente Katwijk.

Het onderzoek levert het volgende op:

- Een helder overzicht van de huidige stand van zaken,
- Inzicht in sterktes, kwetsbaarheden en aandachtspunten,
- Handvatten voor raad en college om te sturen op vervolgstappen,
- Een basis voor eventueel vervolgonderzoek wanneer AI-toepassingen impactvoller worden.

Planning

Het onderzoek heeft een looptijd van ca. 2 maanden (start: medio maart 2026 oplevering: eind april 2026).

Selectieprocedure en wat vragen we van u

Voor dit onderzoek hanteren wij een selectieprocedure op basis van een presentatie in plaats van een schriftelijke offerte. Wij nodigen drie bureaus uit om hun voorstel mondeling toe te lichten in een presentatie van maximaal 25 minuten, inclusief vragen vanuit de Rekenkamer. Deze werkwijze sluit aan bij onze schaal en voorkeur voor direct contact. Het stelt ons in staat om op efficiënte en persoonlijke wijze een goed beeld te krijgen van de visie, aanpak en geschiktheid van het bureau.

Tijdens de presentatie vernemen wij graag uw toelichting op de volgende onderdelen:

- Uw visie op de onderzoeksoopdracht: waarom is dit een relevant en actueel onderwerp, en hoe kijkt u hier als onderzoeksbureau tegenaan?
- De voorgestelde aanpak en methodiek: welke werkwijze, fasering en onderzoeksmethoden stelt u voor in dit verkennende onderzoek?

³ Zie ook het onderzoek van de rekenkamer Enschede

- Relevante ervaring en expertise van het onderzoeksteam: welke professionele ervaring hebben de onderzoekers met vergelijkbaar (verkenkend) onderzoek naar algoritmen en AI, en hoe wordt deze expertise ingezet in dit onderzoek?
- Het onderzoeksteam: wie voert het onderzoek uit en wie is het vaste aanspreekpunt?
- De planning: hoe borgt u een tijdige oplevering binnen de voorgestelde looptijd van twee maanden?
- De kosten: wat is de geraamde prijs van het onderzoek?
 - De kwaliteit van het eindproduct (een heldere, goed gestructureerde rapportage die publieksvriendelijk is voor gemeenteraad met duidelijke conclusies en aanbevelingen).
- Aansluiting op de lokale context: hoe past uw werkwijze bij de gemeente Katwijk?
- Verwachte inzet vanuit de gemeente: welke belasting voorziet u voor de ambtelijke organisatie, bijvoorbeeld voor interviews of het aanleveren van documenten?

Beoordelingscriteria

We beoordelen de presentaties op basis van:

- Inhoudelijke visie en scherpte;
- Ervaring en expertise van het team;
- Een realistische, doelgerichte aanpak;
- Aansluiting op de schaal en bestuurlijke context van Katwijk;
- Heldere, begrijpelijke rapportage;
- Verwijzing naar voorgaande relevante rekenkameronderzoeken;
- Een scherpe en realistische prijs in verhouding tot de scope, aanpak en verwachte opbrengst van het onderzoek.

Wanneer

We ontvangen uw presentatie graag uiterlijk maandag 16 februari 2026 via Rekenkamer@katwijk.nl onder vermelding van offertezoek Kunstmatige Intelligentie (AI). De presentaties vinden digitaal plaats op 2 maart 2026 vanaf 14.30 uur, digitaal. U ontvangt tijdig een uitnodiging met het exacte tijdstip van uw presentatie.

Contact

Voor meer informatie over deze offerteaanvraag kunt u contact opnemen met: Fons Schreuder, secretaris van de Rekenkamer Katwijk, te bereiken via Rekenkamer@katwijk.nl